

L a n d s k a p s n ä m n d e n s framställning
till Ålands landsting med förslag till tillägg till
N:o 21/1945. landskapets ordinarie inkomst- och utgiftsstat för
år 1945.

Genom den stora pris- och löneförhöjning som skett i riket under
den senaste tiden och som givetvis automatiskt inträffar även i
landskapet, utom vad landskapets tjänstemän och befattningshavare
vidkommer, ha utgifterna för tillgodoseende av landskapets ordinarie
behov stegrats i så hög grad, att landskapsnämnden ansett sig böra
anhålla om tilläggsanslag. Anslagsbehovet för löpande utgifter hade
måhända kunnat tillgodoses i efterskott vid höstsessionen, men icke
behovet av anslag för den tillbyggnad av Ålands allmänna sjukhus,
vilken blivit nödvändig. Detta behov har nu aktualiserats genom den
regniga väderleken, som haft till följd att kosthållsköket vissa
tider redan denna tid på året varit så gott som oanvändbart på grund
av vattenflödet över golven i källarvåningen, där köket är beläget,
dels genom att personalen måste utökas. Köket har från början visat
sig vara alldeles för litet och dessutom obekvämt och ohygieniskt
genom sitt läge och genom att det liksom förrådsrummen varit brist-

fälligt isolerat mot fukt i allmänhet och grundvatten i synnerhet. En omständighet som i hög grad försvårat arbetsförhållandena i köket är att intet matrum för personalen funnits. Förhållandena ha med tiden gestaltat sig så att ett nybygge av köket blivit ofrånkösligt. Då personalens arbetstid nu måste inskränkas, blir det nödvändigt att anställa flera personer, och därför måste mera utrymme anskaffas för denna personal. Landskapsnämnden anser att bägge behoven bäst skulle kunna tillgodoses genom ett tillbygge vid sjukhusbyggnadens norra ända, 8 m. x 12,5 m. Därigenom skulle utrymme erhållas för ett större kök, personalmatsal och kosthållerskerum i huvudvåningen och tre å fyra rum för personalen i vindsvåningen. Källarutrymmet skulle utnyttjas till vedupplagsplats och regnvattencistern. Kostnaden har beräknats till cirka en miljon mark, men då arbetet knappast kan hinna bli mer än halvfärdigt under detta år, torde ett reservationsanslag om 500.000 mark vara tillräckligt.

Som en gärd av tacksamhet för den gärning den nyligen avlidne talmannen i landstinget Julius Sundblom i livstiden utfört till landskapets fromma beslöt landskapsnämnden, att hans begravning skulle bekostas av landskapet. Kostnaderna ha förts på anslaget till

533

landskapsnämndens disposition i II Ht. och nödvändiggöra ett 30.000 marks tillägg på detta anslag.

För att landskapets tjänstemän och befattningshavare skola kunna tilldelas samma löner som närmast motsvarande tjänstemän i riket nu erhålla, äro avsevärda tilläggsanslag nödvändiga. Detsamma gäller i tillämpliga delar understöden till dyrtidstillägg åt folkskollärare, kommunala barnmorskor och lärare vid privata skolor i huslig ekonomi och hemslöjd. Härför avsedda anslag föreslås därför höjda. Likaså alla anslag, som till huvudsaklig del utgå i form av arbetslöner och som genom arbetslöneförhöjningen blivit otillräckliga såsom anslagen till sommar- och vinterväghållningen, färjhållningen och avverknings- och transportkostnader, betjäningen vid Ålands allmänna sjukhus och Kumlinge sjukstuga m.m. Till denna grupp höra även, om än indirekt, expensmedel och tryckningskostnader.

Sedan ekonomen och gårdskarlen vid Kumlinge sjukstuga förklarat sig icke kunna kvarstå i sin syssla med mindre än att hans arvode för senare halvåret 1945 höjes till 4.000 mark i månaden, har landskapsnämnden, som ansett en sådan höjning under nuvarande förhållanden skälig, föreslagit nödigt tillägg för ändamålet.

Föreningen Folkhälsan på Åland har beslutat utvidga sin dispen-

särbyrå till fullständig dispensär i överensstämmelse med förhållandena i riket och anhållit, att nödiga tilläggsanslag skulle observeras i landskapets budget, och föreslår landskapsnämnden därför en höjning av för dispensärverksamheten avsett anslag. Detta kommer att utgivas efter i riket i motsvarande fall tillämpade grunder.

Sedan poliserna i riket tilldelats s.k. polistillägg, har landskapsnämnden beslutat att efter i riket fastställda grunder utgiva sådana åt landskapets polismän och erfordras för ändamålet två nya anslag.

Anslaget till proteser i VIII Ht. har föreslagits höjt, emedan det är alldeles otillräckligt. Hos landskapsnämnden ligger bl.a. en ansökan om understöd för en protes, som sammanlagt dragit en kostnad av ca. 17.000 mark.

Sådana förhållandena nu gestaltat sig utgår landskapsnämnden från att ännu en tilläggsbudget för detta år kan bli av behovet. Den kommer i så fall att ingivas till Landstingets höstsession och bör kunna bygga på något längre erfarenhet av de nya pris- och löneförhöjningarnas inverkan på anslagsbehoven.

I anslutning till ovanstående får landskapsnämnden vördsamt fö-

reslå,

- att Landstinget måtte fastställa nedanupptagna
förslag till tillägg till landskapets ordinarie in-
komst- och utgiftsstat för 1945; och
- bemyndiga landskapsnämnden att upptaga för dess
utjämnande erforderliga lån.

F ö r s l a g

till

tillägg till ordinarie inkomst- och utgiftsstaten för landskapet

Åland under år 1945.

Kap. mom.

A. I N K O M S T.

Egentliga inkomster.

Första avdelningen.

Inkomster, vilka jämlikt § 21 i lagen av den 6 maj 1920

om självstyrelse för Åland tillfalla landskapet.

I.

Näringskatter.

1. Apotekaravgifter och övriga näringskatter	100.000:-

I kap. 100.000:-

II.

Nöjesskatter.

1. Stämpelskatt	300.000:-

Kap. mom.

II kap. 300.000:-

I Avd. 400.000:-

Kapitalinkomster.

Första avdelningen.

I. 3. Lån .. 4.708.000:-

I kap. 4.708.000:-

I Avd. 4.708.000:-

Summa inkomster Mk. 5.108.000:-

B. U T G I F T.

Egentliga utgifter.

Andra huvudtiteln.

I. Landskapsstyrelsen.

4. Tryckningskostnader (förslagsanslag) 20.000:-

6. Expensmedel 20.000:-

7. Till landskapsnämndens disposition 30.000:-

I kap. 70.000:-

II Ht. 70.000:-

Tredje huvudtiteln.

POLISVÅRDEN.

Polisinrättningen i Mariehamn.

I.

10. Polistilllägg 55.000:-

I kap. 55.000:-

Polisväsendet på landet.

II.

6. Polistilllägg 66.000:-

II kap. 66.000:-

III Ht. 121.000:-

Fjärde huvudtiteln.

HÄLSO- OCH SJUKVÅRDEN.

II.

Ålands allmänna sjukhus.

1. Avlöningar:

Betjäning 40.000:-

4. Kosthållningen (förslagsanslag) 60.000:-

5. Medicinalier och förbandsmaterial (förslagsanslag). 80.000:-

6. Instrument 5.000:-

II kap. 185.000:-

Övrig hälso- och sjukvård.

IV.

4. Bidrag till dyrorts- och dyrtidstillägg åt kommunala

barnmorskor och hälsosystrar (förslagsanslag) ... 200.000:-

Kap. mom.

11. För dispensärverksamhet

140.000

IV kap. 340.000:-

IV Ht. 525.000:-

Femte huvudtiteln.

UNDERVISNINGSVÄSENDET.

I. Ålands lyceum.

7. Diverse utgifter

6.000:-

II. I kap. 6.000:-

II. Folkskolväsendet.

15. Temporär förhöjning av lärarlöner (förslagsanslag) .. 1.000.000:-

II kap. 1.000.000:-

VI. Övriga läroinrättningar.

4. Bidrag till temporära dyrtidstillägg åt lärare vid
privata skolor i huslig ekonomi och hemslöjd (för-
slagsanslag) 80.000:-

5. Ålands ambulerande sjömansskola 1.000:-

VI kap. 81.000:-

V Ht. 1.087.000:-

Sjätte huvudtiteln.

NÄRINGARNAS FRÄMJANDE.

Kap. mom.

II. Skogsvården.

3. Underhåll av plåntskolan 17.000:-

..... II kap. 17.000:-

VI Ht. 17.000:-

Sjunde huvudtiteln.

KOMMUNIKATIONERNA.

I. Vaghållningen.

1. Sommarväghållningen 500.000:-

2. Vinterväg- och vinterbrohållningen 200.000:-

3. Färjhållningen 100.000:-

- I kap. 800.000:-

..... VII Ht. 800.000:-

Åttonde huvudtiteln.

Social verksamhet.

I.

6. Till protäser (förslagsanslag) 18.000:-

..... I kap. 18.000:-

VIII Ht. 18.000:-

Nionde huvudtiteln.

Kap. mom.

I.

Jordegendomarna.

4.	Avverknings- och transportkostnader ,,,.....	100.000:-
5.	Skogsvårdsarbeten av olika slag	10.000:-

I kap. 110.000:-

IX Ht. 110.000:-

Tionde huvudtiteln.

I.

Diverse anslag.

14.	Temporär förhöjning av innehavares av tjänster och
befattningar i landskapet avlöningar (förslagsan-
slag)	1.500.000:-
16.	Pensionstillägg åt tjänstemän, som åtnjuta landskaps-
pension (för slagsanslag)	300.000:-

I kap. 1.800.000:-

X Ht. 1.800.000:-

KAPITALUTGIFTER.

Elfte huvudtiteln.

ICKE INKOMSTBRINGANDE KAPITALUTGIFTER.

I.

Kommunikationerna.

4.	Omläggning av Korsbro och Långbro	60.000:-

V kap. 60.000:-

Hälsovården.

Tillbyggnad av Ålands allmänna sjukhus' huvudbygg-

nad (reservationsanslag) 500.000:-

VII kap. 500.000:-

XI Ht. 560.000:-

Summa utgifter Mk. 5.108.000:-

=====

Mariehamn den 7 september 1945.

På landskapsnämndens vägnar:

Pekka Strandfälvä

Kersti Kerk